

כגפן פוריה

עלון להפצת תורה ויהדות

פרשת בא

יציאת השבת:

17:44

ירושלים: 17:44

ד' שבט תשע"ה
 הפטרה: הדבר אשר דבר
 יציאת השבת ר"ת 18:07
 יום הולדת הנבא סאלי בשבת
 ימי השובבי"ם
 גיליון 323

כניסת השבת:

16:33

ירושלים: 16:29

אכל, לקה ושילם

הרב עמוס שושן - רב ישובי רכס פוריה

הפרשה פותחת בדברי ה' אל משה: "בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אותותי אלה בקרבו, ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי במ וידעתם כי אני ה'". רש"י על אתר פירש "התעללתי - שיחקתי". כיצד הקב"ה משחק במצרים? איזה צד של משחק יש במכות אלו? הרמב"ן פירש: "וטעם התעללתי כי אני מצחק בו, שאני מכביד את לבו ועושה הנקמות בו, כטעם 'ישוב בשמים ישחק ה' ילעג למו', (תהלים ב, ה). כלומר, פרעה מתנגד לשלח את עם ישראל, אך אין זה מתוך עוצמה שיש לו, אלא כי הקב"ה הכביד את לבו כדי שימשיך להיענש.

אכל, לקה ושילם: 'אשר התעללתי במצרים', לא הסתיים במכת בכורות, גם לאחר שהמצרים משלחים את בני ישראל ממצרים הם מחליטים לפתע לרדוף אחריהם, האם הפעם יצאו המצרים כשידם על העליונה? במדרש (מכילתא בשלח פרשה א) מובא: "'ויהפוך לבב פרעה'. לשעבר זיאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש ועכשיו זייהפך לבב פרעה ועבדיו ויאמרו: מה זאת עשיתנו כי שלחנו את ישראל מעבדנו. אמרו: אילו לקינו ולא שלחנו כדאי הוא, או לא לקינו ושלחנו ולא היו נוטלין ממוננו כדאי הוא לנו, אלא לקינו ושלחנו ונטלו ממוננו?

משל למה הדבר דומה? לאחד שאמר לעבדו: צא והבא לי דג מן השוק. יצא והביא לו דג מבאיש. אמר לו: בגזירה או תאכל הדג או תלקה מאה מכות או תתן לי מאה מנה. אמר לו: הריני אוכל. התחיל לאכול לא הספיק לגמור עד שאמר הריני נותן מאה מנה. נמצא אכל את הדג ולקח ונתן מאה מנה. כך נעשה למצרים, לקו ושילחו את עם ישראל וניטל ממונם". אומות העולם לא להתגרות בעם ישראל!

בהוצאת מכון "שערי תורה": פוריה-נוה עובד ד.ג. גליל תחתון 15210

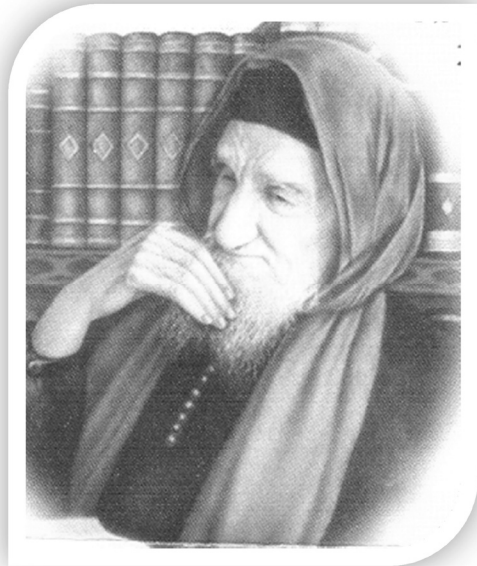
שערי תורה וחסד ע"ר * כולל אברכים * שיעורי תורה * פרסומים תורניים * גמ"ח עזרה לנוקמים * הדפסה: דפוס כנרת. עריכה: צ. שוריק. היה שותף. להעברת תרומות: בנק המזרחי סניף טבריא מספר חשבון: 123459

פרשת בא – פרשת האותות והמופתים

עם ישראל קודם יציאת מצרים, פרעה עדיין ממאן לשלח את עם ישראל ואז נוחתות עליו שלוש מכות אדירות אשר בעקבותיהן הוא ועמו ישלחו את עם ישראל. בסמוך לשבוע בו מצינינים את ההילולא לאחד מגדולי בעלי המופת בדורנו: הבבא סאלי זיע"א, אנו קוראים על נפלאות ה' במצרים.

ישראל אשר בכך יתפאר

האדמו"ר רבי ישראל אבוחצירא הנקרא: 'בבא סאלי'. הוא נולד בראש השנה של שנת תר"ן לאביו האדמו"ר רבי מסעוד, בנו בכורו של מרן ה'אביר יעקב'. עם לידתו נתמלא הבית אורה. האב אשר ידע כי שורש נשמתו של בנו הנולד גבוהה, קבע משמרות של תלמידי חכמים שילמדו בסמוך לו, כדי שיתדבקו דברי תורה באזניו.

ביום השמיני מיד לאחר תפילת שחרית הכניסו את הבן בבריתו של אברהם אבינו עליו השלום, כאשר רבי מסעוד האב, מל את התינוק, ורבי יצחק הי"ד דודו, שלעתיד יהיה מורו ורבו ישב על כיסא הסנדק.

ה"בבא סאלי" רבי ישראל אבוחצירא

ראש השנה תר"ן – ד' שבט תשד"מ

רבי מסעוד רצה לקרוא לבנו כשם אביו יעקב, אך מגודל הערצתו, ומתוך החשש שמא יש בזה צד זלזול בכבוד אביו, החליט לקרוא בשם ישראל.

וסמך על האמור במקרא (בראשית לב, כט): "לא יעקב יאמר עוד שמך, כי אם ישראל, כי שרית עם א-לקים ועם אנשים ותוכל". ואכן הרב הפך להיות לגדול בישראל ולבעל מופת שרבים נושעו מברכותיו ומתפילותיו.

הבבא סאלי היה ידוע כמי שערך צומות רבים וסיגופים, כגודל מעלתו בפרישות ויראת שמים. אף על פי שהיה מסתיר את הצומות אפילו מבני משפחתו, ידוע כי היה צם צומות הפסקה, שישה ימים רצופים, ממוצאי שבת ועד ערב שבת! גם כאשר היה אוכל בערב הצום או בסופו היה מעט בלבד כדי קיום הגוף, וגם זה נעשה כסעודת הילולא לפטירתם של צדיקים.

הקבלת פני שכינה:

ציון קברו של הבבא סאלי בנתיבות

בכל חודש, מיד כאשר מלאו שבעה ימים מלאים ממולד הלבנה, לעת ערב, הכין את עצמו רבינו המקובל האלקי רבי ישראל אבוהצירא - הבבא סאלי זיע"א, בשמחה גדולה לברכת הלבנה. הוא לא היה מוכן לדחות אפילו לזמן קצר את אמירת תפילה זו, שחז"ל לימדו אותנו שהיא שקולה כקבלת פני השכינה.

פעם, באחד מחודשי החורף, התארח הבבא סאלי בעיר ליאון שבצרפת, והיה שרוי בצער על שכבר עברו מספר ימים מאז הגיע זמן ברכת הלבנה, אך אי אפשר היה לצאת ולקדש כי השמים היו מכוסים בעננים. כשהגיע היום האחרון ועדיין לא השתפר מזג האוויר. ביקש ממקורביו שיבדקו האם יש מקום בו לפי הידוע השמים בהירים. נאמר לו שבעיר מרסיי, הרחוקה כארבע מאות קילומטרים ממקום המצאו, נמצא שהשמים בהירים.

מיד לבש הבבא סאלי את גלימתו וביקש שייקחו אותו אל תחנת הרכבת, הוא עלה על הרכבת הראשונה שנוסעת, שהיתה רכבת מהירה ולאחר מספר שעות הגיע לשם ואמר ברכת לבנה בשמחה עילאית.

בהזדמנות אחרת, כשנתקל באותה בעיה עת שהיה בפריז, לא עצם את עיניו בלילה האחרון לפני סוף זמן ברכת הלבנה. בשעה שתיים לאחר חצות, העיר את תלמידו מארחו, ואמר לו בשמחה: "קום! מן השמים גילו לי שהעננים התפורו ואפשר לברך את הלבנה". ומיד יצאו לחצר הבית והביטו בשמחה אל הלבנה המאירה, לפני שהחלו לומר את הברכה.

כאשר שמע אחד מנכדי רבי ישראל אבוהצירא את הסיפור האחרון, הוא סיפר על חוויה נפלאה אותה עבר הוא עם סבו כאשר התגורר בפריז: בלילה מעונן וגשום מאוד, ביקש רבי ישראל מחתנו ונכדו לעזור לו לרדת מן הקומה החמישית מהדירה בה התגוררו אל החצר, על מנת לברך את הלבנה. חתנו הסביר לו, שהשמים מעוננים והלבנה כלל לא נראית, אך רבי ישראל בשלו. הוא כבר לבש את גלימתו והחל צועד אל פתח הבית כשחתנו ונכדו סועדים אותו. ברדתו במדרגות הרבות הגיע אל החצר ומיד הפנה מבטו כלפי מעלה בחיפוש אחר הלבנה.

להפתעת הנוכחים הרבים שהתאספו ליד רבי ישראל, הרים רבי ישראל את ידו, ועשה תנועות כמי שמפזר עשן, או מסיט וילון מעל חלון ביתו, ומיד נתגלתה הלבנה וכולם בירכו את הלבנה בהתלהבות רבה. לכל מי שנוכח שם, היתה הרגשה שהפעם זכה גם הוא לטעום את טעמה של הקבלת פני שכינה.

הלכות אסורי לשון הרע לחפץ חיים

בכלל זה יבאר אסור ספור לשון הרע בפיו או על ידי רמז או מכתב וגדל הענש, למי שהרגל בעון זה, ושכר, למי ששומר עצמו מעון המר הזה, ושאר פרטים, ובו ט' סעיפים:

א. אסור לספר בגנות חברו אפלו על אמת גמור וזה נקרא בפי חז"ל בכל מקום לשון הרע, (אם יש בספור שלו תערובות של שקר ועבור זה נתגנה חברו יותר הוא בכלל מוציא שם רע ועונו גדול הרבה יותר), והמספר עובר בלא תעשה, שנאמר: "לא תלך רכיל בעמך", וזה גם כן בכלל רכילות הוא:

ב. הלאו זה שכתבנו הוא מה שכתבתו התורה בפרוש מיוחד לאסור זה של לשון הרע ורכילות, אבל בלאו הכי יש עוד הרבה לאוין ועשין אחרים, שהוא עובר עליהן על ידי ספור הרע הזה:

ג. כל זה, אפלו אם רק במקרה ספר גנות חברו, אבל אם, חס ושלום, הרגל בעון זה בתמידות, כמו אלו שרגלין תמיד לישב ולספר, כך וכך מעשה פלוני, כך וכך עשו אבותינו, כך וכך שמעתי עלי, והוא דברים של גנות, אנשים באלו הם נקראין בפי חז"ל בשם בעלי לשון הרע וענשן הרבה יותר גדול, אחרי שבשטט נפשם וזדון לבם עוברין על תורת ה', ונעשה זה אצלם בהפקר, כמו שמבאר לעיל בסוף הפתיחה, ועליהם נאמר בקבלה, "יכרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות":

ד. אמרו חז"ל, על שלש עברות נפרעין מן האדם בעולם הזה, ואין לו חלק לעולם הבא, ואלו הן, עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים, ולשון הרע נגד כלן, והביאו חז"ל על זה ראיה מן הכתובים, ופרשו הראשונים, דהכונה על אלו שהרגלו בעון זה בתמידות, ואין מקבלים על עצמם להשמר ממנו, מפני שנעשה הדבר אצלם בהתר:

ה. אין חלוק באסור הספור, בין אם ספר מעצמו ברצונו ובין אם עמד עליו חברו בדברים והפצירו עד שיספר לו, מכל מקום אסור. ואפלו אביו או רבו, שמחוב בכבודם ובמוראם, שלא לסתור דבריהם, אם הם בקשו ממנו שיספר להם ענין פלוני ופלוני, והוא יודע, שבתוך הספור יכרח לבוא לידי לשון הרע או אפלו רק לאבק של לשון הרע, אסור לו לשמע להם:

ו. אפלו אם הוא רואה, שאם הוא ירגיל עצמו במדה הזאת, שלא לספר לעולם בגנותו של ישראל, וכדומה מדבורים האסורים, יסבב לו הפסד גדול בענין פרנסתו, כגון, שהוא תחת רשות אחרים, והם אנשים שאין בהם ריח תורה, וידוע הוא, שבעונותינו הרבים, אנשים באלו הם פרוצים מאד בזה העון החמור, עד שאם יראו את מי, שאין פיו פתוח כל כך במותם, יחזיקו אותו לטוטה ופתו, ועל ידי זה יסלקוהו ממשמרתו ולא יהיה לו במה לפרנס את בני ביתו, אף על פי כן אסור, בכל שאר לאוין, שמחוב לתן כל אשר לו ולא לעבר עליהן, במבאר ביורה דעה (בסימן קנ"ז), עין שם:

למעוניינים להשתתף בהוצאת עלון זה נא לפנות לדוד: 0577788483

עלון זה מוקדש:

לרפואת: אברהם ולאה ציטרון הייז. יהיה יצחק שושן הייז. שרה בת שמחה הייז. יצחק אילוז הייז. מרים יהודה הייז. ציפורה ויהושע לוי הייז. ביבה אלימלך הייז. ישי הלוי הייז. ארזי חיים רווח הייז. עור בן עושה הייז. תיקוה בת עוויה הייז. אלגרה בת גאן הייז. מויל בת ענולה הייז. פנחס ורחמי הייז. הראל בן אביגיל הייז. אילנה בת סליחה הייז. ישי ורחל לוי הייז. חנה בת זוהרה הייז. להתזרות נעדרוי גדלה ושבויוי ובהם: גיא חבר, חון ארד, זכריה באומל, יהודה כין, צבי פלדמן, יהונתן פולארד הייז. לעוליו נשמת הנערים: אייל יפרח הייז, גיל-עד שעאר הייז, נפתלי יעקב פרנקל הייז. ולענין ארוון שאול הייז וחללי מבצע צוק איתן. לעוליו נשמת: דוב מרדכי אלוה וצקיל. רבי מטעוד מלול זצ"ל. דוב שלמה צרף זצ"ל. רבי יעקב שושן זצ"ל. ניה ינה זצ"ל. ברכה ספן זצ"ל. נרד נחם זצ"ל. נסים כהן זצ"ל. ספר מנחם זצ"ל. נחיה שמעון בת חזית זצ"ל. מנחיה לוי זצ"ל. אסתר בת תרא זצ"ל. אסתר חד זצ"ל. הנה יצחק זצ"ל. דעה פנטק זצ"ל. הרב אברהם צוקרמן זצ"ל. מרדכי ומשה בני לאה מורחז זצ"ל. אליהו בת פריחה זצ"ל. תירצה וגרון זצ"ל. ישראל אברהם נתן בן מלכה זצ"ל. אסתר בת זוהרה זצ"ל. אסתר ועבר נחום זצ"ל. ישראל בן שושנה זצ"ל. יצחק בן מויל מורחז זצ"ל. רובי בן שלום צעדי זצ"ל. מרים וענט זצ"ל. עוויה עמוס זצ"ל. יצחק ועמרים אטיאס זצ"ל. נסים בן חנה זצ"ל. שמעון אבוטבול זצ"ל. יצחק ולאה אסטרנו זצ"ל. רות יעקב זצ"ל. חיה רחל לוי זצ"ל. אליהו טויט זצ"ל. נעמיה בת מגודה זצ"ל. שמחה אילוז זצ"ל. ראבן אלון בן נסיה זצ"ל. סוליקה שושן זצ"ל. לואיזה מרד זצ"ל. זוהרה בת חנה זצ"ל. עליה כהן זצ"ל. ר' חיים אחטנע זצ"ל. אהרן זקן זצ"ל. ארזי ארון מועלם זצ"ל. ישראל בן גמרה זצ"ל. חד תגיבי זצ"ל. חד גוסטברג זצ"ל. עמוס דמרי זצ"ל. רבי חד הכהן זצ"ל. יצבר ועקנין זצ"ל. עושה דהן זצ"ל. יוסף הכהן זצ"ל. ולענין הנספים בשואה ובהם: אלכסנדר שנדר, שושנה רוזה, רפאל פריצי, וציעיליה צילה לבית משפחת ציטרון הייז.

אין לעיין בעלון זה בשעת התפילה